

VY_32_INOVACE_6/08_JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Předmět:	Český jazyk
Ročník:	9.
Poznámka:	Realismus, Naturalismus
Vypracoval:	Mgr. Linda Rulfová

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Realismus

Naturalismus

- **Realismus** je umělecký směr, který střídá romantismus – zastoupil ho v 2. pol. 19. století. Byl odpovědí na tehdejší umění, které popisovalo život hlavně bohatých a spokojených lidí, nebo fiktivních či historických osob. Jako předstupeň realismu je považována renesance.

Realismus

Naturalismus

- Komplexní, pravdivé a věrné zachycení skutečnosti
- Přesné a všestranné studium společenského života, nitra člověka, zobrazení každodenního života
- Zobrazuje průměrného člověka, realistický román je zrcadlem společnosti, kronikou jejích mravů
- Autor neužívá autostylizace - není v díle přímo účasten
- Hrdina se vyvíjí – je dobově a společensky podmíněný
- Je uplatněna typizace – autor se snaží postihnout obecné, tj. typické, příznačné rysy lidí v jedinečném hrdinovi
- Demokratizace ve výběru postav – vybírá si z celého společenského spektra – vysoce postavení i chudí zobrazení ve prostředí jim vlastním
- Vztah autorů k tématu minulost – vyhýbají se jí, upřednostňují současnost (pokud se k minulosti vracejí, tak v případě posluhujícím současnému životu lidí)
- Umělec už není ten, který umí zachytit jen krásu.
- Díla realismu jsou spíše studii společnosti.
- Hlavní žánry - román, povídka, drama

Realismus

Naturalismus

Naturalismus

Realismus

- **Naturalismus** (z latinského, *natura*, příroda) je umělecký směr, který se snaží zachytit nezkreslenou realitu (alespoň takovou, jaká je v očích naturalistů). Vznikl v 70. letech 19. století ve Francii z klasického realismu. Za jeho tvůrce bývá označován Émile Zola, k dalším naturalistům v literatuře patří např. Guy de Maupassant, Gustave Flaubert.
- Naturalistické spisovatele láká pesimismus – lidská bída, smrt i stáří. Podle nich není dobré vytvářet realitu ze snů, vyšší cíle jsou pro ně jen klamnou iluzí. Jako lepší způsob bytí berou uvědomění v pravou realitu. Naturalismus dává velký důraz na detailní popis prostředí i situací (například detailní líčení deliria v Zabijákovi) a na rozdíl od realismu, ve kterém hlavní postavu představuje průměrný člověk, naturalismus využívá něčím výjimečné osoby (takzvané „nejbídňější z bídačů“), stojící buďto na okraji společnosti, nebo na jejím vrcholu. Hlavní postavy jsou určitým způsobem zvláštní, poznamenané, vyřazené. Trpí fyzickou nebo psychickou narušeností.
- Osud člověka je předurčen. (Tzv. společenská determinace)
- Snaží se dokázat, že člověk, je tvor, který je řízen společností. Cílem je obnažit člověka ve fyziologické podstatě (jako bytost řídicí se pudy – ne mozem).
- Natur. vylučuje úlohu vůle, nebo výchovy člověka na svůj osud. Člověk je předurčen prostředím a vrozenými vlastnostmi (jsou dědičné).
- Naturalistické romány se vyznačují odlidštěním. Autor nevstupuje ani nezasahuje do děje. Nechává vyvíjet události přesně tak, jak by se přirozeně udály.

Naturalismus

Realismus

- V české literatuře nebyl naturalismus příliš silný, nejsilněji se patrně projevil v díle Viléma Mrštíka v románu *Santa Lucia*. Bratři Alois a Vilém Mrštíkové - *Maryša*.
- Výrazně ovlivněn naturalismem byl i Karel Josef Šlejhar – *Kuře melancholik*
- Mezi české naturalisty můžeme řadit také Karla Matěje Čapka-Choda, jmenujme např. román *Turbína*.

Naturalismus

Realismus

Internetové zdroje:

Text: URL < [http://cs.wikipedia.org/wiki/Naturalismus_\(literatura\)](http://cs.wikipedia.org/wiki/Naturalismus_(literatura)) >
[cit. 2011-04-08]

Text: URL < [http://cs.wikipedia.org/wiki/Realismus_\(literatura\)](http://cs.wikipedia.org/wiki/Realismus_(literatura)) >
[cit. 2011-04-08]